

Το «κενό» του 2011 - 12 έβλαψε το πρόγραμμα προσαρμογής της Ελλάδας

Η πολιτική αναταραχή εκείνη την περίοδο -ιδίως η έλλειψη ευρείας πολιτικής υποστήριξης- δημιούργησε αμφιβολίες και επιδείνωσε σοβαρά τους «πόνους» από την προσαρμογή

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ αναταραχή, που ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2011 και κράτησε μέχρι τις αρχές του επόμενου έτους, είναι η αιτία για το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν εξήλθε ακόμη του Προγράμματος, που επέβαλαν οι Ευρωπαίοι εταίροι της. Αυτή τη θέση υποστηρίζει ο επικεφαλής της Αποστολής του ΔΝΤ, Πολ Τόμσεν σε συνέντευξή του στο «Εθνος της Κυριακής».

Ο αξιωματούχος του Ταμείου συμφωνεί με την κυβέρνηση που αρνείται να λάβει οριζόντια μέτρα, αλλά συνδέει άμεσα νέα μέτρα με τον φοροεπιστρακτικό μηχανισμό, που ακόμα νοσεί.

Σύμφωνα με την έκθεσή σας, η Ελλάδα θα χρειαστεί περισσότερα χρήματα στα επόμενα λίγα χρόνια. Μιλήσατε επίσης για την ανάγκη να ανταποκριθεί η Ελλάδα στις ανάγκες της. Αντιθέτως, ο πρωθυπουργός ζητά τη διόρθωση των αδικιών εις βάρος του λαού. Πού θα βρει η Ελλάδα τα χρήματα που λέτε ότι χρειάζεται;

Αυτή τη στιγμή η εκτίμηση μας για τις χρηματοδοτικές ανάγκες μέχρι το τέλος του προγράμματος, τον Μάρτιο του 2016, είναι περίπου 30 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 18 δισεκατομμύρια μπορούν να καλυφθούν μέσω των κονδυλίων που έχουν ήδη δεσμευθεί ότι θα δώσουν το ΔΝΤ και οι Ευρωπαίοι εταίροι της Ελλάδας. Το υπόλοιπο κενό χρηματοδότησης είναι περίπου 12,5 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οποία θα μπορούσαν να καλυφθούν από έναν αριθμό πηγών, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης από τις αγορές. Για τον λόγο αυτό δεν είναι ακόμη σαφές κατά πόσον η Ελλάδα θα χρειαστεί νέα χρηματικά ποσά από τους Ευρωπαίους εταίρους της.

Ποιο σενάριο σας «τρομάζει» περισσότερο όσον αφορά τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα;

Η βασική πρόκληση είναι να συνεχιστεί η εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που είναι απαραίτητες για την επίτευξη ισχυρής, βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα.

Ο πρωθυπουργός και ο νέος υπουργός Οικονομικών μιλούν για την ανάγκη μείωσης της φορολογίας και την ελάφρυνση των μέτρων λιτότητας. Τι πρόκειται να συμβεί αν η τρόικα ζητήσει μέτρα και η Ελλάδα αρνηθεί να τα πάρει.

Υποστηρίζουμε την επιθυμία των Αρχών να αποφευχθούν οριζόντιες περικοπές στους μισθούς και στις συντάξεις. Αλλά αυτός είναι και ο λόγος που είναι σημαντικό να προχωρήσουν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό των δημοσιονομικών θεσμών στην Ελλάδα, όπως είναι η ενίσχυση της φορολογικής διοίκησης, όπου η πρόοδος εξακολουθεί να υστερεί, έτσι ώστε ο καθένας να πληρώνει το μερίδιό του από τους φόρους που του αναλογεί. Μόνο με την πρόοδο σε αυτούς τους τομείς θα είναι δυνατόν να αποφευχθούν περαιτέρω οδυνηρές περικοπές δαπανών.

Είπατε ότι υπάρχει έδαφος για συγκρατημένη αισιοδοξία. Ομως, οι άνθρωποι στην Ελλάδα βλέπουν μόνο «κακοτάδι». Μπορείτε να μας πείτε πότε βλέπετε να εξέρχεται η Ελλάδα της κρίσης;

Αναμένουμε οικονομική ανάπτυξη το τρέχον έτος, μετά έξι χρόνια ύφεσης. Στην πραγματικότητα, οι αριθμοί για το πρώτο τρίμηνο του 2014 παρουσίασαν τη μικρότερη τριμηνιαία πτώση μετά

» **Μόνο με τις μεταρρυθμίσεις στη φορολογική διοίκηση θα είναι δυνατόν να αποφευχθούν περαιτέρω οδυνηρές περικοπές**

ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, και οι δείκτες εμπιστοσύνης δείχνουν να βελτιώνονται.

Η Ιρλανδία και η Πορτογαλία έχουν εξέλθει των προγραμμάτων λιτότητας. Η Ισπανία πάει καλύτερα. Γιατί λοιπόν η Ελλάδα, τέσσερα χρόνια μετά την έναρξη του προγράμματος, ακόμα δεν βλέπει φως στην άκρη του τούνελ; Τι πήγε στραβά;

Κατ' αρχάς τα προβλήματα στην Ελλάδα ήταν πιο βαθιά. Πρέπει επίσης να θυμόμαστε ότι η πολιτική αναταραχή το 2011 και το 2012 -ιδίως η έλλειψη ευρείας πολιτικής υποστήριξης- δημιούργησε αμφιβολίες σχετικά με τη θέση της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ, έβλαψε την εμπιστοσύνη και επιδείνωσε σοβαρά τους «πόνους» από την προσαρμογή. Με την έναρξη της θητείας ενός ευρύτερου κυβερνητικού συνασπισμού και την αποφασιστική εφαρμογή των πολιτικών, οι φόβοι της εξόδου από την Ευρωζώνη έχουν αποσυρ-

θεί από το τραπέζι. Και, όπως μόλις εξήγησα, οι οικονομικές συνθήκες έχουν αρχίσει να αντιστρέφονται. Δεν συμφωνώ ότι δεν υπάρχει φως στην άκρη του μεγάλου τούνελ.

Πριν από μία εβδομάδα η κ. Λαγκάρντ και εσείς συναντηθήκατε στο Παρίσι με τον κ. Στουρνάρα και τον κ. Παπασταύρου. Σύμφωνα με πληροφορίες, συζητήσατε την ελάφρυνση του χρέους. Είναι αλήθεια ότι συζητήσατε την έναρξη των συνομιλιών για την αναδιάρθρωση του χρέους;

Συζητήσαμε μια σειρά από βασικά ζητήματα που θα τα βρούμε μπροστά μας, συμπεριλαμβανομένου και του χρέους. Δεν γίνονται λεπτομερείς συζητήσεις των θεμάτων που αφορούν το χρέος. Τα θέματα του χρέους είναι πιθανό να συζητηθούν λεπτομερώς κατά τους προσεχείς μήνες.

Μερικοί άνθρωποι στην Ελλάδα πιστεύουν ότι η τρόικα δεν κάνει τίποτα

για την καταπολέμηση της ανεργίας και για να βοηθήσει την ανάπτυξη της χώρας. Λένε επίσης ότι το «φάρμακο» που δόθηκε, δεν λειτουργεί. Ποια είναι η απάντησή σας σε αυτό το επικείμενο;

Το πρόγραμμα, από την αρχή, ήταν «πλούσιο» σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της παραγωγής και την αποκατάσταση της απασχόλησης. Ωστόσο, η πρόοδος ήταν άπαιστη σε αυτόν τον τομέα, εν μέρει λόγω της πολιτικής αναταραχής και της έλλειψης ευρείας στήριξης το 2011 και το 2012. Είχαμε οπισθοδρόμηση της προόδου, μέχρι να σχηματιστεί ο νέος (κυβερνητικός) συνασπισμός και να είναι σε θέση να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις, όπως μόλις ανέφερα.

Οι σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας εφαρμόστηκαν το 2012 και έχουν βοηθήσει να προσαρμοστούν οι μισθοί με την παραγωγικότητα. Ωστόσο, οι τιμές των προϊόντων δεν έχουν μειωθεί ανάλογα με τους μισθούς, και η Ελλάδα παραμένει σχετικά μη ανταγωνιστική. Ως αποτέλεσμα, οι εξαγω-

Είμαστε βέβαιοι ότι οι Ευρωπαίοι θα υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις τους για το χρέος

γικές επιδόσεις εξακολουθούν να είναι αρκετά αδύναμες σε σύγκριση με παρόμοιες χώρες της ζώνης του ευρώ, και αυτό εμποδίζει την ταχύτερη επιστροφή στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Αυτό τονίζει τη σημασία της έγκαιρης εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, όπως η απελευθέρωση των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών, η μετατροπή της αδειοδότησης των επενδύσεων, καθώς και την άρση των εναπομένων υπερβολικών περιορισμών στις αγορές εργασίας.

Πιστεύετε ότι το ελληνικό χρέος είναι πλέον βιώσιμο ή πιστεύετε ότι η κατάσταση απαιτεί νέες και δραστικότερες παρεμβάσεις; Οι ευρωπαϊκές δεσμεύσεις για να συμβάλουν στην ελάφρυνση του χρέους είναι αρκετές για το ΔΝΤ; Ποια θα μπορούσαν να είναι τα πιθανά εργαλεία για την ελάφρυνση του χρέους;

Το συμφωνηθέν πλαίσιο είναι αξιόπιστο, υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα και οι Ευρωπαίοι εταίροι της θα τηρήσουν τις υποσχέσεις τους. Για την Ελλάδα, αυτό σημαίνει ότι θα εξακολουθήσει να προχωρεί με τις μεταρρυθμίσεις και την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος της τάξης του 4,5% του ΑΕΠ. Για τους Ευρωπαίους εταίρους, αυτό σημαίνει παροχή πρόσθετης ελάφρυνσης του χρέους, εάν απαιτείται, για να κρατηθεί το χρέος στην προγραμματισμένη διαδρομή. Έτσι, αν τηρηθούν τα παραπάνω, το πλαίσιο αυτό θα καταστήσει το χρέος βιώσιμο.